HELSINKI GRADUATE SCHOOL OF ECONOMICS

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus

16.2.2021

ja

18.2.2021

Otto Toivanen
Aalto-yliopisto
Helsinki GSE

UNIVERSITY OF HELSINKI

Aalto University

HANKEN

Näihin tulee kiinnittää huomiota

1. Hyvinvointialueiden
    1. Hallinto
    2. Koko
    3. Rahoitus
2. Kustannukset
3. Digitalisaatio
4. Yksityisen sektorin hyödyntäminen
5. Sote-integraatio
6. Oppiminen, kokeilu, tiedonsiirto

1. Hyvinvointialueet / hallinto

- Nykyinen ehdotus yhtäältä

1. pyrkii luomaan aluedemokratiaa (aluevaltuustot)

2. näyttää keskusjohtoiselta järjestelmältä (valtion rahoitus, valtion tiukka kontrolli esim. investoinneista)

- Mikä rooli aluevaltuustoilla (ilman verotusoikeutta)?

1. Hyvinvointialueet / koko

- Hyvinvointialueet hyvin erikokoisia.
- Vähäisempi määrä olisi varmasti perusteltu tehokkuusnäkökulmasta.
- Syntyy vaikutelma, että esityksen kirjoittajatkaan eivät usko pienimpien alueiden kykyyn selviytyä velvoitteistaan (“rahoitus ongelmallista” s. 262; “heikot voimavarat”, s. 273).

1. Hyvinvointialueet / rahoitus

- Voimakkaan valtiojohtoisessa rahoituksessa ilmiselvä kannustinongelma.
- Tämä todettu esityksessä, esitetyt työkalut puutteellisia.
- Onko alueiden verotusoikeus tavoitteena vai ei?

2. Kustannukset

- Esityksessä hyvin vähän sisältöä sen suhteen, miten kustannuksia (niiden kasvua) pyritään hillitsemään.

- Tämä kuitenkin keskeinen haaste.

3. Digitalisaatio

- Esitys tuntuu rakennetun “kivijalka”-soten ympärille.
- Digitaaliset palvelut mainitaan yhden (!?) kerran.
- Tärkeää pyrkiä edistämään uuden sote-järjestelmän kykyä ottaa käyttöön tehokkuutta parantavia ja laatua nostavia (digitaalisia) ratkaisuja.
- Esitys ei tarjoa alueille kannustimia tähän.

4. Yksityisen sektorin hyödyntäminen

- Hyvä, että alueilla järjestämisvastuu.
- Järjestämisvastuusta ei pidä seurata tuotantovastuuta.
- Tärkeää pyrkiä hyödyntämään yksityisiä palveluntarjoajia yhteistä hyvää edistävällä tavalla.
- Julkinen sektori markkinoiden luojana ja ylläpitäjänä.

5. Sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio

- Kunnilla jatkossakin paljon tietoa ja osaamista joka keskeistä erityisesti sosiaalipalveluiden järjestämisessä.

- Esityksestä ei selviä mitkä ovat kuntien ja hyvinvointialueiden kannustimet yhteistyöhön.

6. Oppiminen, kokeilut, tiedonsiirto

- Järjestelmästä ei tule kerralla valmista. Siinä on oltava joustoa, jotta sitä voidaan parantaa.

- Tärkeää edistää

1. Oppimista
2. Kokeiluja ja erilaisia ratkaisuja eri alueilla
3. Tiedonsiirto siitä mikä toimii ja mikä ei.